GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 22.

W Poniedziałek Dnia 21. Marca 1796.

Z Londynu d. 19. Lutego.

Przedwczorem przybył do Portsmut na transportowym okręcie Loyalist, przeszły rządca kapu dobrey nadziei, z całą swoią świtą i wielu innemi osobami. Wspomniony okręt wyszedł 12 listopada z kapu; pod ów czas wszystko tam było wspokoyności. Dnia 13 listopada, miał admirał Elphinstone z jenerałem Clark do Madras popłynąć; jenerał Craig został się iako rządca w kapie. Pod brzegami wschodnich Indyy, zabrały znowu 2 fregaty Francuzkie 7 wielkich Angielskich okrętow i zaprowadziły ich do wyspy Francuzkiey.

Xżna Walii znalazła się wczoray po pierwszy raz po swoim połogu, na zgromadzeniu dworskim w St James; przyszła iuż zupełnie do zdrowia; z tey okazyi było bardzo liczne zgromadzenie.

We środe przybył do Hull Duński okręt Amalia z Christiansand, na którym przypłynął Angielski officyer z depeszami do rządu, który się natychmiast do Londynu udał.

Jeszcze dotąd nieodkryto autorów zmyśloney gazety z traktatem pokoiu między Cesarzem i rzeczapospolitą Francuzką; ale towarzystwo pewne, które naywięcey na tym ucierpiało w banku, obowiązało się wyśpiegować ich, i iuż aż do 500 f. szterlin: wyznaczono ktoby tych oszukańców odkrył.

Telegraf, który tu nad admiralicyą wystawiony iest, czyni wiele przysługi; wiadomości o 74 mil przychodzą nim w półczwarty minuty. To iest nayistotnieysza przysługa, którą może przynieść, że wkrótkim bardzo czasie, może z morskich portów uwiadomić o podeyrzanych osobach, które chcą z kraiu umykać. Składa się z czworkątu, w sposobie Weneckich okien, z których każde ma swoie własne znaczenie.

Słychać iż tu miał przybyć z Paryża syn iednego emigranta z propozycyami od dyrektoryatu, i po konferencyi z ministrami znowu tey samey nocy kiedy się zakończył spór względem propozycyi pokoiu P. Grey w parlamencie, do Paryża nazad odiechał.— To iuż niepodpada więcey taiemnicy, iż siła morska Hiszpańska, będzie wspólnie z Francuzką przeciwko nam czynić.

Z 10,000 woyska złożona flotta, która wyszła do zachodnich Indyy z Cork, doznała wielkiey burzy, podczas którey wiele okrętów zostało uszkodzonych, i musiały powrócić do Plimut &c. podchlebiamy sobie iednak, iż większa część flotty poszła w swoią podróż.

Na ostatku wyszłe z ponad Elby transportowe okręty z woyskiem Angielskim, przybyły iuż zwielą kupieckiemi okrętami po większey części do naszych portów. Brygantina na którey się huzary Rohana

znaydowały, przechodząc pod Goodwin-sands, utraciły 8 ludzi. Admirał Christian, który teraz do Portsmut poiechał odebrał order Bath.

Popłynęły ieszcze ztąd 4 liniowe okręty i 5 fregat, dla złączenia się na północnym morzu z flottą admirała Pringle i ścigania Hollendersk ey eskadry, ktora już miała wyyść; także i Rofsyyska flotta pòydzie znowu na morze.

P. Grey pytał się we wtorek w parlamencie, sekretarza woiennego, czy przyniesie prędko, obrachunek nadzwyczaynych i woiennych wydatków? Los iego propozycyi względem pokoiu, która większością ministeryalney strony odrzuconą została, przymusza go do tego pytania. Ponieważ iuż niestety! zniknęła nadzieia pokoiu, chce więc wnieść niedługo propozycyą do roztrząśnienia bliżey stanu skarbu narodowego, a naywięcey dla tego co też teraźnieysza woyna kosztuie, i żeby zobaczyć czy Anglia może daley wytrzymać, aby się tak iak nieprzyiaciel nieosłabiła. — W wydziale całey izby dla naradzenia się i zapobieżenia niedostatkowi zboża i zbyteczney iego drogości, podał P. Lechmere ieden sposob, który iego głowie i sercu honor czyni, i ma z korzeniem złe uprzątnąć. Doszedł mówi niby, iż niemasz w kraiu prawdziwego niedostatku zboża, iest tylko zmyślony, ponieważ chcą z niego monopolium zrobić, a każde monopolium iest kraiowi szkodliwe, i tym bardziey ieszcze zbożowe, które naywięcey ubogiey klafsie ludzi dokucza. To monopolium pochodzi ztąd iż krainy i role nie arędują tylko samym wielkim dzierżawcom, a ci ich znowu na małe cześci dzieląc chłopom naymuią; i chłopi będąc podniemi, niemogą komu innemu przedać swego zbożą tylko im; tym sposobem więc, maią wielcy dzierżawcy w swoiey mocy wszystko zboże i pod swoim kluczem, stanowią iego cenę iak im się tylko podoba. Aby temu złemu zapobiedz, proponował żeby aktem parlamentowym uregulować dzierżawy, i zakazać połączenia razem wielu gruntow. P. Buxton odpowiedział, iż coś podobnego wyrownałoby ustawie porównania gruntów, iże naylepiey, żeby się prawodawctwo wcale do tego niemieszało P. Lechmere cofnął tym czasowo swoię propozycyą, i dopiero ią na formalney sefsyi izby poda.

Wczoray przyniosł P. Wilberforce swoy proiekt do zniesienia w krótkim i oznaczonym czasie handlu niewolników. W roku 1792 było, mówi, postanowione, od parlamentu, iż ten handel ludzmi, który się wszystkim religiom, polityce i prawom natury ludzkiey przeciwi, w roku 1796 1 stycznia zostanie zupełnie zniesionym. Czas już ten przeszedł, a ieszcze nic niezrobiono, i ten obrzydły handel dotąd trwa. Przez te 4 lata zaprowadzono 150,000 niewolnikow, z brzegów Afrykańskich do zachodnich Indyy; Francuzi przeciągnęli ich tysiące na swoię stronę, ponieważ ich wolnością udarowali, i potrzeba się naostatek obawiać, zeby się wszyscy murzyni nieobruszyli przeciwko Anglikom, za to iż ich chcą w niewoli utrzymać. Cóż powiedzą, co, następni historycy, kiedy będą dwa wielkie tego wieczne narody opisywać: ieden, który był oskarżanym, o zaprowadzanie anarchii, nieładu i okropney nędzy, ale udarował Afrykanów wolnością; drugi, który udawał iż walczy za religią, moralność i sprawiedliwość, a przecię systema okrucieństwa i niesprawiedliwości utrzymuie? — Pułkownik Tarlton, mniemał, iż podczas teraźnieyszey woyny, nie iest do tego czas dogodny, iże murzyni Afrykańscy są przyzwyczaieni do gorąca, a zatym nie iest im transport przykry, który oprocz tego iest teraz lepiey urządzony, i żądał na propozycyą P. Wilberforce porządku dniowego. — P. William Yonge, rzekł, iż w tym celu sam przedsiewziął podroż do zachodnich Indyy, i znalasł iż stan niewolnikow, iest daleko okropniey wystawianym iak sie w samey rzeczy znayduie. Właściciele roślin, są nayłagodnieyszemi i nayprzychylnieyszemi ludzmi, do swo-

ich murzynow. Nie handel niewolnikow pobudza murzynów do buntu, ale Francuzki kommissarz Hughes. — Niechay mowią co chcą przeciwko prawom człowieka, odezwał się P. Buxton, człowiek ma swoie prawa, i temu przynaymniey od tego ludu, który się sam wolnością zaszczyca, niemogą bydź wydarte. — P. Pitt oświadczył, iż wszystkie powody do utrzymania handlu niewolników, tak są słabe, iż go zupełnie przekonywaią, że potrzeba iak nayprędzey przystąpić do zniesienia go; tym sposobem zachowamy własność posiadczow roslin. — P. Adair, rzekł, iż bynieposzedł spokoynie do domu, i niemogł by słodko zasypiać, gdyby tego wieczora za zniesieniem handlu niewolnikow nie kryskował. Zadziwił się, iż w wielkiey radzie Brytańskiey, mogą iedynie dla tego niesprawiedliwą rzecz utrzymywać, iż przynosi nieiakie korzyści. — P. Dundas, odpowiedział, iż chociażby ieszcze raz tak sprawiedliwą była, to iest iednak przeciwną uprzedzeniu i interessowi; ponieważ nieprzyiaciel nie podług uobyczaionych narodow w teraźnieyszey woynie idzie prawideł, żeby zwyciężał, ale tylko żeby burzył; zaczym przez nadanie wolności niewolnikom, podacie nową broń w ręce Hughes przeciwko nam. Radzi więc żeby te rzecz zawiesić do pokoiu. — Zaden czuły człowiek, odezwał się P. Fox, niemoże ani na ieden moment zezwolić na przedłużenie handlu niewolnikow, i owszem powinien zupełne go zniesienia niewoli się domagać. — P. Braham, rzekł, iż sami niewolnicy nieżyczą sobie wolności, ponieważ maią lepsze pożywienie i odzież, iak prostych ludzi klassa w Europie. P. Wilberforce odpowiedziawszy na nayważnieysze zarzuty, zwyciężał tą razą 93 kryskami przeciwko 67, i wyznaczono kommissyą na ułożynie takowego billu.

Z Hagi d. 1. Marca.

Ow upragniony dzień, zeyścia się konwencyi narodowey nadszedł nakoniec; w tym momencie, kiedy ten list odchodzi, została iuż iako ciało reprezentuiące samowładność naszey rzeczypospolitey Batawskiey instalowaną. Deputowani zebrali się o 11 godzinie przed południem, a od godziny 7 zrana była iuż cała sala zgromadzenia ludem napełnioną. Cały nasz garnizon był w paradzie; gwardye narodowe odprowadzały deputowanych aż do samey sali. Około południa przybyła tam kommissya od jeneralnych Stanów i instalowała konwencyą; deputacya konwencyi odprowadziła ią nazad i przez nią zostały sessye jeneralnych Stanow zakończone. Dziś niewiele iest uroczystości; na poiutrze odłożono procesye i inne uroczystości, gdzie zaraz i ustanowienie i instalacya prowincyonalney administracyi będzie obchodzona. Dziś wieczor iest bal w starym Doel. Zagraniczni ministrowie byli na obligacyą rządu na instalacyi konwencyi przytomni. Dla utrzymania porządku i spokoyności weszło tu ieszcze przedwczorem batalion grenadyerów 7mey półbrygady. Instantalacya konwencyi, była ogłoszona ludowi odgłosem trąb i wystrzałem z armat. Tego samego dnia zawieszono z wielką uroczystością na okrętach i statkach rzeczypospolitey Batawskiey narodową nową banderę; dla obchodzenia tego dnia, iako wielkiego święta, rozdano pomiędzy żołnierzy i maytkow po poł kwarty wina, po ćwierć funta tytuniu i po 2 lulki, a rzemieslnicy w okretowiskach otrzymali uwolnienie od roboty i zapłatę za cały ten dzien. Ta uroczystość będzie corocznie tego samego dnia obchodzoną.

Z Hagi d. 3. Marca.

Przedwczorem iako w dniu przeznaczonym na otwarcie konwencyi narodowey wszystkie członki zebrawszy się na sali zgromadzenia zweryfikowały swoie pełnomocnictwa, tymczasem też przybyła kommissya od jeneralnych Stanów dla instalowania konwencyi. Prezydent jeneralnych Stanów powiedział stowną do okoliczności mowę i zapowiadaiąc ustanie ich zgromadzenia. Obywatel Paulus zostawszy iednomyślnie obranym prezydentem, odpowiedział mu imieniem konwencyi, i opasał się szarfą narodową, iako dystyngwuiącym znakiem, iego nowey godności.

Z Wezel d. 3. Marca.

Jenerał Jourdan powrocił nazad do Francuzkiey armii i z wielkim ukontentowaniem był przyietym. Jak tylko pora roku pozwoli zostanie zapewne nowa kampania otwartą.

Dyrektoryat Francuzki, pochwalił rozciągnienie przymuszoney pożycki i na prowincye krolewskie z tamtey strony Renu będące; ta pożyczka wynosi 150,000 liw. w gotowych pieniądzach Urządzenie administracyi zaiętych przez Francuzow w kraiach między Mozą i Renem nastąpi niezadługo. Podług tey rezolucyi ustanie srzodkowa administracya w Achen i cyrkułowa między Mozą i Renem, a na to mieysce będzie ustanowiona ze 3 osob kommifsya.

Z Ratysbony dnia 29. Lutego.

Wczora przyszedł do potwierdzenia na seym Rzeszy, Cefsarski dekret, pod d. 21. lutego, w ktòrym J. C. M. Arcy Xiecia Karola kommendantem armii niższego Renu i woysk rzeszy Niemieckiey mianował i żeby mu Rzesza nadała wyższą rangę, w tey treści: „ Gdy J. C Mść dla maiących przyczyn, umyślił od kommendy oddalić nad niższym Renem feldmarszałka hrabi Clarfait i na iego mieysce raczył Arcy Xciu Karolowi nad wspomnioną armią oddać kommende; a że podług konkluzyi seymu Rzeszy 23 listopada 1792. J. C. Mość iest mocen stanowić prowizorye kommendanta woysk Rzeszy; zatym J. C. Mość osądził iż wypada ze związku rzeczy i służby woyskowey, aby Rzesza Niemiecka podniosła w jeneralności Cesarskiey i rzeszy wspomnionego Arcy Xcia do wyższey rangi. Czego J. C. Mość oczekuie iako nayprędzey od Rzeszy.„

Z Włoch dnia 20 Lutego.

Francuzi postawili 20,000 woyska przy Genueńskiey fortecy Savona; ciekawa czy użyią dla obięcia iey gwałtu; ta fortyca iest dla nich wielkiey wagi, ieżeli zamyślaią wtargnąć do Lombardyi. Żądali żeby im pozwolono przynaymniey część woyska swego wprowadzić, a garnizon Genueński żeby tam stał iak stoi; ale im ito odmòwiono. — Wieść iakoby Francuzi wyladowali na wyspę Sardynii nie potwierdza się. — Angielska flota poszła znowu zmocniwszy się Neapolitańskim okrętem Tancred na morze.

Z Madrytu d. 2 Lutego.

P. Oresko utrzymuiący przedtym krôlewskie interefsa w Wiedniu, został mianowany posłem przy cyrkule niższey Saxonii, i będzie w Hamburgu mieszkał.

Uzbraiania czynią się ieszcze z wielkim pośpiechem w naszych portach. W Kadyx, Ferrol i w Kartagenie, zabrano wiele woiennych okrętow w komifs. Traktat handlowy ktory nasz dwor swieżo ze stanami Amerykańskiemi zawarł, iest nowym przedmiotem zazdrości gabinetu Angielskiego.

O podròży Krolewskiey odbieramy tu codziennie wiadomości. W Talavera powitali tamteysi mieszkańcy IKM z naywiększemi okrzykami radości; o kilka mil zbiega się lud dla widzenia ich. W Badajoz widzieli się Krolewstwo z Xciem Brazylii. Król wszystko sám ogląda, pyta się o każdą rzecz, która mu tylko pod oczy wpadnie, mówi z wielą osobami i przyymuie sam suppliki, które mu licznie podaią. Dla złych drog i wielkiey kalwakaty było iuż kilka przypadków; ieden gwardysta spadłszy z konia postradał życia. Kilka osob zostało przez wywroty pokaliczonych. Cała Królewska świta, składa się z 170 wozów, a drugie tyle idzie innemi drogami.

Z Sztokolmu d. 1. Marca.

Papiezki jeneralny Wikaryusz w Szwecyi X. d'Ofsery iest nazad odwołanym, iego mieysce będzie tymczasowo zastępował przybyły z Rzymu X. Moretti.

Od administracyi Xcia Sudermanii, mamy iuż taktyczne regulaminy, nie tylko dla iazdy i piechoty, ale nadto i dla wielkiey i małey flotty; nawet i artylerya została odmienioną. Można szczerze powiedzieć, iż cała armia iest przez Xcia Regenta przeistoczoną, i w każdym czasie gotową.

DODATEK DO Nru. 22.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W PONIEDZIAŁEK DNIA 21. MARCA 1796.

Z Paryża d. 26. Lutego.

Hrabia Woldemar, hrabia Leiningen i Xżna Naſsau-Saarbrük, którzy siedzieli w więzieniu du Pleſsis iako zakładnicy, zostali za rezolucyą dyrektoryatu iuż uwolnieni, i będą kosztem rzeczypospolitey aż do granicy odwiezieni.

W Paryżu panuie teraz naywiększa spokoyność.

Liczba indzenierów, lądowych i morskich officyerów i innych osób, których Dubayet iako poseł do Konstantynopola z sobą bierze wynosi 300 osob. Deputowanemu Merlin de Thionville miano proponować, żeby z nim poiechał, ale się iak słychać nie podiął.

Nie Beurnonville, ale ieneral Buonaparte kommendant wewnetrzney armii, został szefem Włoskiey armii gdzie nie zadługo z swoim sztabem poiedzie. Mowią iż ieneral Scherer terazniejszy kommendant Włoskiey armii odbierze tu na iego mieyscu kommendę.

Tuteysze pisma zapewniaią, iż jenerał Pichegru codziennie tu w Paryżu spodziewany, dla obięcia swego poselstwa.

Od wtorku postawiono wiele woyska około giełdy, a nawet i iazdy. Przybito rozporządzenie, iż nikt niebędzie do giełdy puszczonym, kto nieokaże świadectwa, iż iest wexlowym agentem, albo bankierem, lub tez iako partykularny, ieżeli nieokaże swego osobistego świadectwa. Rozkazano przytym, iż nikt niemoże przedawać towarów na giełdzie, poki nieokaże iż są iego własnością. Dla tego rozrządzenia, była dotąd bardzo pustą giełda, właśnie iak żadnych intereſsow na niey nieodbywano, ponieważ nikt niedostawił świadectwa, iż towary są iego własnością. Giełda niema odtąd tylko godzinę trwać od 1 do 2 po południu; cena towarów giełdy, ani bieg wexlow nie był publikowanym dla tego zdarzenia. Przedwczorem był bieg do Hamburga 60,000 aż do 69,000 w aſsygnatach, a 184 do 185 w pieniądzach. W palais-royal był wczoray luidor 7,800 liw: a w poniedziałek był 8,200.

Vice admirał Richery, kommenderuiący naszą eskadrą w Kadyx, doniosł ministrowi morskiemu 1 lutego z tamtąd o szlachetnym miłości ludzi postępku. Dnia 30 stycznia widziano niedaleko Kadyx, kiedy morze było w naywiększym poruszeniu wielki okręt, który niemogł rozbicia uyść. Wysłał zaraz Rychery pod przewodztwem obywatela Verdreau wielki bat na pomoc okrętowi, lecz bat dla rozhukanego morza niemogł do tego okrętu dostąpić. Verdreau zagrzany miłością bliźniego, kazał powyrzucać beczki i korkowe drzewa z batu, rzucił się sam wpław, przybył szczesliwie do okrętu i wyratował w tych beczkach 17 na nim będących osob, naywięcey Anglikow. Co tylko Verdreau opuscił ten okręt, natychmiast go morze

pogrążyło, nazywał się Industrie, powracał z Hawannah cukrem naładowany. Nieszczęśliwi, ktorych wyratowano, doznali od Francuzòw wszelkiey pomocy.

Podług listu jenerała dywizyi Hedonville z Segre 15 t. m. podeszło nasze woysko oddział royalistów w Challain, i 29 ich w niewolą zabrano, pomiędzy któremi znayduie się wódz dywizyi margrabia Belanges i kommissarz jenerała Scepeau &c. &c. Zabrano także iednego służącego i 3 konie ostatniemu.

Z Anjou donoszą iż Stoflet, został znowu pod Malevrier porażonym, i że omało niewpadł w ręce naszych woysk; koń złamał pod nim nogę, i wpadł z nim w doł, tylko go przecię iego zaufańcy spieszno wyratowali.

Przedwczorem przybyło tu 8 poczt razem z Bretanii; co iest dowodem iak daleko szuanie tamuią kommunikacyą. Dyrektoryat wydał teraz sam odezwę do zbuntowanych mieszkańców w południowych okolicach, w którey ich do poddania się zachęca, i przypomina im pomiędzy innemi rzeczami, czego się maią po przywróceniu emigrantów spodziewać, że oni dopomną się o swoie dawne prawa, a nawet i o przywiley im tylko służącego polowania.

Wszystkie domy, w których tu gry azardowne grywano zostały z rozkazu ministra policyi zamknięte; słychać iż tylko 6 takowych domow będzie na potym, ale będą bardzo dozierane.

Dyrektoryat rozkazał swoią rezolucyą 23 t. m. iż każdy obywatel, który iest rekwizycyą zaięty musi sam osobiście w woysku służyć; niewolno nikomu, iednego ani więcey żołnierzy za siebie dostawiać. Potym, iż wszystkie wyiątki od rekwizycyi, i zaświadczenia doktorskie, za pomocą których się nawet zdrowe osoby wyłamywały, są zniesione.

Minister policyi, rozkazał tuteyszey policyi żeby miała pilne oko na tych ludzi, ktorzy przybywszy z Lyonu noszą po Paryżu u kapeluszów białe sznurki, ponieważ one były nieraz znakiem ziednoczenia royalistow.

Na ostatniey sekretney sessyi rady pięciuset, wnosił Pelet, żeby dyrektoryat oznaymił radzie o uczynionych i umiarkowanych woiuiącym mocarstwom propozycyach pokoiu, i aby iak zaczasów Ludwika XIV. przez ogłoszenie ich publiczne podwoić męztwo i natężenie w Francuzach.

Listy z Normandyi donoszą i szcze zawsze o rozmaytych okrucieństwach i barbarzyństwie szuanow. Pod Domfron, poucinali iednemu doboszowi wszystkie palce i włożyli mu ich w kieszeń: No, teraz bębniy, rzekli do niego. Innym republikanom, którzy się w ich rece dostali, oczy powydłubywali, drugich za nogi powieszali, a innych żywo popalili &c.

Nowy minister skarbowy Ramel, kazał 23 t. m. przybić obwieszczenie, iż wypłacenie pozostałych pieniędzy, aż do 15 marca zawiesił.

Na założenie biblioteki, która tylko dla użytku samego ciała prawodawczego będzie, wyznaczono 600 liw: na rok w gotowych pieniądzach. Wszczy drukarze płatni od rzadu, muszą każdey ksiązki, która drukuią po iednym exemplarzu do tey biblioteki dostawić. Wyznacono do niey dwoch bibliotekarzow; ieden będzie miał z nich 3000 liw: a drugi 2400 roczney pensyi w gotowych pieniądzach.

Od 21 marca zniesiono wszystkie agencye, iako niepotrzebne i kosztowne.

Dla kommissarzy przy armiach wyznaczono dla różnicy następuiący stroy: suknią niebieską z zieloną podszywką, zielone spodnie, biały i czerwony pas z trzechkolorową frandzlą, i okrągły kapelusz z trzechkolorowym piorem.

Znudzeni domową woyną, zamordowali wieśniacy w Anjoiu kikunastu tak nazwanych rogarzów, którzy trąbiąc na rogu dawali znak do kupienia się wieśniakom i wiele tak nazwanych pressrow, którzy wzywali chłopow do broni.

Przymuszona pożyczka doszła iuż zupełnie w 19 departamentach.

Z Caen donoszą, iż się Anglicy na małey wysepce St. Marcou, ktora niedaleko tego miasta leży, coraz to lepiey umacniaią; niedawno wylądowało tam kilka set

Angielskiego woyska. Codzień zrana daią z iedney armaty ognia. Jenerał Hoche miał w Avranches z jenerałami Müller, Bley i innemi woienną radę, na ktorey u-decydowano pomnożyć ieszcze 8000 ludzi siłę woyskową w Normandyi.

Na sessyi 22. posłał dyrektoryat do rady pięciuset poselstwo w którym pomiędzy innym i o danie sobie mocy przedania lub zaaredowania na kapucyńskiey ulicy domu dla nowego banku, w którym dawniey prezydent Paryzki mieszkał. Camus podał proiekt zezwolenia na żądanie dyrektoryatu w tych wyrazach zaczęty: Gdy rada maiąc wzgląd, iż bank może bydź rzadowi w potrzebie użytecznym, stanowi wiec &c. Na te słowa pospieszył zaraz Bentabolle na mownicę. „ Wstęp takowy, mówi, iest to zręczny obrot, aby ciało prawodawcze, przyznało milczeniem swoim urządzenie banku; lecz ieszcze nas nie przeświadczono iak się należy o pożytku tego banku. Jeżeli to ma bydź prywatny bank, to niemam co przeciwko temu powiedzieć; ale ieżeli narodowy (nie iest odezwał się ktoś,) to trzeba nam powiedzieć iaki ztąd będzie dla narodu użytek, bo ia dotąd żadnego nie widzę; owszem obawiam się żeby nie pozbawił do reszty afsygnatow kredytu. Przykład bankow Londyńskiego i Amsterdamskiego &c. niemoże tu bydź przytaczanem; okoliczności podczas których owe banki stanowiono, były inne od naszych, niemieli tam papierowey monety. „ — Nakoniec udecydowano, iż dyrektoryat iest mocen, przedać lub zaaredować wspomniony dom; ale iż w tey rezolucyi niema bydź żadney wzmianki o banku. — Kiedy ta rzecz przyszła do rady starszych, bronił Lafond Ladebatt iako jeneralny dyrektor banku, tego nowego ustanowienia: iż niemoże osłabić kredytu afsygnatów, owszem bank podniesie ich kredyt; a oprocz tego zamiarem iest iego uczynić zakupnym kontraktom, które rzeczpospolitą niszczą koniec &c.

Z porządku dniowego nastąpiło naradzenie, iakby podnieść kredyt afsygnatów. Podano w tey materyi bardzo wiele proiektów, ale na żaden się ieszcze niezgodzono. Camus doniosł imieniem kommissyi skarbowey, iż summa będących podczas rewolucyi wszystkich afsygnatów w cyrkulacyi wynosi 45.581 millionów 586 000 liw. ale po odtrąceniu popalonych i przez przymuszoną pożyczkę weszłych, niema ich iuż tylko za 25,000 millionów w cyrkulacyi. — Dubois Crancé, rzekł, dyrektoryat żądał na tę kampanią 1500 millionów w gotowych pieniądzach, lecz w całey Francyi niemasz ich tyle. Potrzeba wiec dobra emigrantów poprzedać, wszystkie zaległe podatki poodbierać &c. i nawet dodał, musiemy zatrzymać cofnione afsygnaty, ażeby ich nazad w cyrkulacyą wprowadzić, albo sobie śmierć obrać. — Vernon proponował, żeby 3000 millionów osobnym stemplem oznaczyć i pod surową karą nakazać, żeby ich równo z gotowemi pieniądzmi brano. — Thibaud nalegał osobliwiey na wypędzenie tylu obcych lichwiarzy. Jeden lichwiarz, mówi, obiecuie drugiemu iż mu na ten a na ten dzień dostawi, tyle i tyle tysiący luidorów, potey a po tey cenie. Przedaiący niema w istocie żadnych luidorow, ani też kupuiący niema ochoty wziąść ich; z tym wszystkim rozpuszczaią wieść o tym mniemanym kontrakcie. Piszą zaraz tuteysi korrespondenci do Hollandyi, Hamburga &c. iż luidor tak i tak wysoko poszedł, i ztąd to pochodzi upadek afsygnatów. Czemusz niewykonywaią ustaw przeciwko obcym lichwiarzom? Znayduie się tu wielka liczba Anglikow, pod imieniem Amerykanow, ktorzy w Hamburgu &c. zakupuią tanio afsygnaty, a tu ich znowu na pieniądze zamieniaią. Czyż cierpią w Anglii Francuzow? Wygońcie żelazną rozgą tych cudzoziemcow, a wkrotce powstanie znowu kredyt afsygnatow. Stęplowanie iakiey liczby afsygnatow, dałoby powod do fałszowania; teraz niemamy tak wiele fałszywych: pomiędzy 2000 millionow, ktore co tydzień w Amsterdamie cyrkuluią, ledwie sie pokaże za 12,000 liw: fałszywych. — Lakanal proponował, żeby trwonicielow publicznego maiątku pociągnąć do oddania wydartych

summ — Isnard, żeby cyrkulacyą afsygnatow zmnieyszyć do 7000 millionow, i oznaczyć ich wartość rowno zgotowemi pieniądzmi &c. Resztę naradzenia odłożono do następuiących sefsyy.

Z Frankfortu d. 1. Marca.

Nawet i w tuteyszych stronach zelżył mroz znacznie. Na Menie schodzi iuż lód, i spieszą się napełnienia nim piwnic; ale co gorsza, iż dla przewożenia armat drogi się popsuią. — W tuteyszey woienney kafsie Rzeszy było w przeszłym miesiącu 162,000 ryńskich gotowych pieniędzy; ale iuż może się na porobione kontrakty rozeszły. — Panuiący Xzę Saski Meinungen, odebrał rangę jenerała Króla Duńskiego. — Króla Pruskiego nadworny marszałek hrabia Witgensztein, przybył tu z Berlina, a Badeński minister P. Edelsheim z Karlsruhe.

Lubo woiuiące potencye wielkie przygotowania do woyny czynią, iest iednak pewną rzeczą, iż około pokoiu mocno pracuią. — Słychać tu iż za patryotyczną staranności Króla Jmci Pruskiego północna część Niemiec będzie wciąż pod czas trwaiącey woyny używała pożytków neutralności.

Z Kopenhagi d. 5. Marca.

Wczoray po zakończoney radzie stanu, udał się Francuzki poseł P. Grouvelle w paradney karecie do Królewskiego zamku Amalienburg, gdzie miał nayprzod u Króla audyencyą, a potym u reszty familii Królewskiey.

Względem uznania wspomnionego posła, wydał minister stanu hrabia Bernstorff do bawiących tu zagranicznych ministrów następuiącą notę.

„ Systema Królewskie będąc zupełnie wolne od przesądow i namiętności, gruntuie się zawsze na przyczynach i powodach które sam rozum wskazuie. Stosuie się nadto do zdarzeń i do okoliczności, co iest rzeczą tak sprawiedliwą iak i nieuchronną. Dopóty, póki we Francyi nie było tylko rewolucyyny rząd, niemógł J. K. Mość przyiąć iey ministra; ale teraz gdy iuż Francuzka konstytucya uorganizowaną i formalnie zaprowadzona została, ustaie ta zawada i Pan Grouvelle będzie w krótce publicznie podług zwyczayney formalności uznanym. Ten krok iest z resztę wcale oddzielny; nic zapowiada i nie znaczy nie wiecey iak tylko czym iest w istocie, to iest naturalnym skutkiem okoliczności i dowodem tym większey i bezstronnieyszey neutralności.

Przy teraznieyszych mrozach, znayduie się w Drogtenjtyle lodu, iż przeznaczone okręty na północne morze niemogą się przecisnąć.

DONIESIENIA.

Gdy przy odebraniu Krakowa zastał J. C. K. Mci cywilny Kommifsoryat, na tamteyszym celnym składzie, dwie skrzynki: iedna pod znakiem L C D A Nro: 3, a druga pod Nro. 10, i ieden kufer pod adrefsem: Panu *Jakubowi Baruch Solow*, *Rabinowi w Warszawie*, o ktore się iuż od kilku lat nikt nieodzywa. Podaie się zatym do wiadomości, iż ktokolwiek, ma iakie prawo do rzeczonych towarow, żeby się w przeciągu trzech miesięcy do Krakowskiego J. C. K. Mci Kommifsoryatu nieodwłocznie zgłaszał; gdyż w przeciwnym razie, ieżeli się po upłynionym terminie, nikt o rzeczone towary nieodezwie, Kommifsoryat J. C. K. Mci będzie więc przymuszony postąpić sobie z niemi, iak mu sama sprawiedliwość przepisuie. Wydane z J. C. K. Mci Cywilnego Kommifsyoratu. W Lublinie d. 29. Lutego 1790. roku.